

UDDEVALLA SKANSEN ROTARYKLUBB

Veckobrev från den 26 januari 2023

President Annika berättar först att vi fått ett gratulationsbrev av RI på vår charterdag 25/1. Ytterligare ett "födelsedagsbarn" uppvaktas, nämligen Stefan Mattsson, 70 år. Han blir först med att ta emot den nya formen av uppvaktning: ett gåvobrev till Ukraina. Sång och fyrfaldigt leve låter dock lika bra som alltid! Stefan uttrycker sin tacksamhet inte bara för uppvaktningen utan för att han fått tillfriskna och kan fortsätta att vara med oss.

Dagens ämne är högaktuellt, nämligen energifrågan. Martin Ydergren från Uddevalla Energi förklarar hur priser sätts och vad som påverkar på kort och lång sikt.

2019 är (det sista?) normalåret medan 2020 och 2021 har avvikit rejält prismässigt. Vi tror att det bara är kriget i Ukraina som stört prissättningen men Rysslands långsiktiga strategi har varit att binda upp Europa med olja-, naturgas- och kolleveranser. Från början sågs det som ett sätt att på bilateral väg förena Europa med Ryssland men så tänkte inte Putin!

Vad påverkar elpriset här hemma hos oss? Först av allt **elpriset i Europa**. Elnätet är hopbyggt till glädje och nytta för de som inte har tillräckligt med egen elkraft. Men det är också lite tufft för oss som är storleverantörer att förstå att vi måste betala samma höga pris. Men om Sverige säljer mycket el, måste vi väl ändå få ett överskott? Jo, men det går inte (i alla fall inte direkt) tillbaka till svenska konsumenter utan tillfaller Svenska Kraftnät. Priset på el påverkas också av **tillgång på vattenkraft, kärnkraft, solkraft och vindkraft**. Det är alltid billig el när det blåser men samtidigt innebär det att ett väderberoende elpris tenderar att svänga kraftigt.

Ett omfattande EU-projekt är *RepowerEU*. Tanken är att vi till år 2030 ska ha diversifierat elproduktionen och samtidigt lärt oss att spara. Vi måste fortsätta bygga ut ledningsnätet för enligt statistiska beräkningar kommer vi att använda dubbelt så mycket el år 2045 som vi gör nu. Alldeles oavsett om hushållen klarar att lägga om sina vanor, kommer behovet av grön industriproduktion, elbilar och klimatomställning att fortsatt skapa stora behov. Den utbyggnad av elintensiv produktion, som just nu lokaliseras till Norrland, kommer inte att underlätta "exporten" av el till område 3 och 4.

Avtal med fast pris har i stort sett försvunnit för privata hushåll – av förklarliga skäl! Avtal med rörligt pris/spotpris bygger på ett dygnsmedeltal av allas användning, dock sorterat på dag- och nattpris. Glöm inte att när vi kollektivt sparar el, minskar förbrukningen och därmed kostnaden. Vi kan som enskilda konsumenter också investera i egen elproduktion och eget energilager.

Vid tangentbordet
Lilibeth Gustavsson